

ΠΟΛΥΣΧΙΔΕΣ ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ ΒΡΑΒΕΥΣΗ ΤΗΣ κ. Χ. ΜΠΡΙΣΙΜΗ

Της κ. **Ελένης ΖΑΟΥΣΗ**
Γενικής Γραμματέως Ε.Σ.Π.

Τις τελευταίες δεκαετίες έγινε αισθητή στην Ελλάδα όπως και σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση, η άφιξη αλλοεθνών κατατρεγμένων από διάφορες χώρες όπου καταπατούνται τα ανθρώπινα δικαιώματα, ως επί το πλείστον από χώρες της Ασίας και της Αφρικής. Για να συνδράμει τους κατατρεγμένους αυτούς ιδρύθηκε το 1989 το Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες (Ε.Σ.Π.), Σωματείο αναγνωρισμένο ως Ειδικώς Φιλανθρωπικό.

Το Ε.Σ.Π. προσφέρει νομική, ψυχοκοινωνική και οικονομική βοήθεια στους αιτούντες άσυλο/πρόσφυγες που ζητούν την βοήθειά του. Ας αναφερθεί, ότι οι πρόσφυγες στην Ελλάδα σήμερα είναι περίπου 7.000 άτομα.

Η αρωγή προς τους πρόσφυγες αρχίζει από την υποδοχή των νέων αφίξεων. Είτε στα σημεία εισόδου (Έβρος, νησιά), είτε στα Γραφεία του Ε.Σ.Π., είτε στα κρατητήρια της Αστυνομίας, Μέλη της Νομικής Υπηρεσίας του Ε.Σ.Π., με την βοήθεια διερμηνέων, διαπιστώνουν, για κάθε νεοαφιχθέντα από τον οποίο παίρνουν συνέντευξη, αν έχει κατ' αρχήν τα χαρακτηριστικά του πρόσφυγα, όπως ορίζονται από τη Διεθνή Σύμβαση της Γενεύης του 1951 και το συμπληρωματικό Πρωτόκολλο της Νέας Υόρκης του 1967, δηλαδή αν έφυγε από την πατρίδα του με «δικαιολογημένο φόβο δίωξης λόγω φυλής, θρησκείας, εθνικής προέλευσης, πολιτικών πεποιθήσεων ή συμμετοχής σε ορισμένη κοινωνική ομάδα» ή αν είναι πρόσωπο, που χρήζει διεθνούς προστασίας. Σε καταφατική περίπτωση, διαπιστώνονται από την Κοινωνική Υπηρεσία οι πρώτες του ανάγκες σε στέγη, τροφή, ρουχισμό και ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, ώστε να αντιμετωπισθούν κατά τον δυνατόν. Τα Μέλη της Νομικής Υπηρεσίας βοηθούν τον άνθρωπο αυτό στη διαδικασία αιτήματος ασύλου προς την Ελληνική Κυβέρνηση, διαδικασία χρονοβόρα, όπως, επίσης, για την αποφυλάκισή του αν είναι σε κρατητήριο, επειδή μπήκε στη χώρα παράνομα χωρίς να ζητήσει άσυλο. Τα Μέλη της Νομικής Υπηρεσίας φθάνουν μέχρι το Συμβούλιο της Επικρατείας, όταν είναι πεπεισμένα, ότι ένα αίτημα ασύλου έχει απορριφθεί άδικα. Μέχρι στιγμής το Ε.Σ.Π. έχει κερδίσει ένα μεγάλο ποσοστό των αιτήσεων αναστολής εκτέλεσης επί των αιτήσεων ακυρώσεως στο ΣτΕ, ο συνολικός αριθμός των οποίων ανέρχεται σε 175.

Η Κοινωνική Υπηρεσία του Ε.Σ.Π. στηρίζει τον πρόσφυγα, όσο χρειάζεται για να προσαρμοσθεί στις νέες συνθήκες της ζωής του, προωθώντας τις προσπάθειές του να αυτοσυντηρηθεί. Του παρέχεται στέγη για τους πρώτους τουλάχιστον μήνες σε ειδικά Κέντρα Υποδοχής του Δημοσίου. Με τη φροντίδα της Κοινωνικής Υπηρεσίας γίνεται χρή-

ση και των δυνατοτήτων που προσφέρουν άλλοι Οργανισμοί, για την εξασφάλιση π.χ. συσσιτίων, προσωρινής στέγασης, εγγραφής παιδιών σε παιδικούς σταθμούς, σε θερινές κατασκηνώσεις κ.λ. Σκοπός της Κοινωνικής Υπηρεσίας, που επιτυγχάνεται με διάφορα προγράμματα, είναι ο πρόσφυγας να εκπαιδευθεί, να αναπτύξει τις ικανότητές του, να βρει εργασία και να ενταχθεί αρμονικά το ταχύτερο δυνατόν στο ελληνικό περιβάλλον. Η εισαγωγή των προσφύγων στον Ελληνικό πολιτισμό γίνεται μεθοδικά, χωρίς όμως να θιγούν οι ρίζες τους, πάντα με σεβασμό στη δική τους κουλτούρα.

Για να προσφέρει τις υπηρεσίες, αυτές το Ε.Σ.Π. απασχολεί προσωπικό: Δικηγόρους, Κοινωνικούς Λειτουργούς κ.ά., που αποτελούν την ραχοκοκκαλιά του. Σε αυτό έρχονται αρωγοί πολλοί φοιτητές Α.Ε.Ι. και Τ.Ε.Ι., που κάνουν την πρακτική τους άσκηση στο Ε.Σ.Π. και ένας μεγάλος αριθμός εθελοντών: 38 εθελοντές Δικηγόροι, που ευρίσκονται σε παραμεθόριες περιοχές έχουν προσχωρήσει στο Δίκτυο Νομικής Προστασίας του Ε.Σ.Π. και βοηθούν, όταν παρουσιασθούν αφίξεις αλλοδαπών στις περιοχές αυτές· εξήντα εθελοντές πολλών ειδικοτήτων προσφέρουν τις υπηρεσίες τους στην ΠΥΞΙΔΑ, το Διαπολιτισμικό Κέντρο, όπου πρόσφυγες παρακολουθούν μαθήματα Ελληνικών, Αγγλικών, Ηλεκτρονικών Υπολογιστών, όπου προσφυγόπουλα, που φοιτούν στα ελληνικά σχολεία δέχονται βοήθεια για τα μαθήματά τους μέσα από τμήματα ενισχυτικής διδασκαλίας, αλλά και αθλητικά και πολιτιστικά ερεθίσματα.

Ένα από τα πιο δύσκολα προβλήματα με τα οποία ασχολείται το Ε.Σ.Π. αφορά ασυνόδευτα ανήλικα. Παιδιά και έφηβοι, εξουθενωμένοι από τις ταλαιπωρίες της διαδρομής τους, αναζητούν προστασία και ασφάλεια στη χώρα μας, έχοντας εγκαταλείψει τις πατρίδες τους για να αποφύγουν διωγμούς. Για τα παιδιά αυτά είναι απαραίτητη η κατάλληλη νομική προστασία, καθώς και η παροχή της πρέπουσας ψυχολογικής και κοινωνικοοικονομικής στήριξης. Το Ε.Σ.Π. έχει εκφράσει τις ανησυχίες του σχετικά με το θέμα αυτό, διοργανώνοντας μία σχετική Ημερίδα και μία Συζήτηση Στρογγυλής Τράπεζας, όπου σημαίνοντες Καθηγητής Πανεπιστημίου, Εκπρόσωπο του Συνηγόρου του Πολίτη, Στελέχη των αρμοδίων Υπουργείων, μαζί με τους ειδικούς του Ε.Σ.Π., εξέφρασαν απόψεις και ανταλλάξαν ιδέες σχετικά με τις δόκιμες λύσεις του προβλήματος αυτού στην Ελλάδα.

Από την ίδρυσή του το Ε.Σ.Π. έχει επιδιώξει την κατάλληλη συνεργασία με τα αρμόδια Υπουργεία, για την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση του προσφυγικού ζητήματος. Συγχρόνως, με την οργάνωση συνεδρίων και σεμιναρίων, με τις εκδόσεις του, με την άμεση ανταπόκριση Μελών του προσωπικού του για την πραγματοποίηση διαλέξεων και ομιλιών, όπως π.χ. σε Σχολές της Αστυνομίας, έχει συμβάλει σημαντικά στην μετάδοση γνώσεων για το Δίκαιο των Προσφύγων στα άτομα, που καλούνται να χειρισθούν θέματα προσφύγων, τόσο σε παραμεθόριες περιοχές, όσο και στην Αθήνα και άλλες πόλεις.

Το Κράτος αναγνώρισε το σημαντικό έργο του Ε.Σ.Π. με το να το ονομάσει Μέλος της Εθνικής Επιτροπής για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (ΕΕΔΑ). Οι εκπρόσωποι του Ε.Σ.Π. στην Ε.Ε.Δ.Α. μετέχουν ενεργά σε όλες τις εργασίες της και ιδιαίτερα όταν συζητούνται και λαμβάνονται αποφάσεις για θέματα που ενδιαφέρουν τους αιτούντες άσυλο και τους πρόσφυγες. Επίσης στο Ε.Σ.Π. έχει απονεμηθεί το βραβείο Συλλογικής Δράσης «Νησίδες Ποιότητας 2005» μετά από απόφαση της «Κίνησης Πολιτών για μία Ανοιχτή Κοινωνία» και του «Σώματος Ελληνικού Οδηγισμού», για την προσφορά του στην παραγωγή εθελοντικού και πρωτοποριακού κοινωνικού έργου ποιότητας. Το βραβείο επέδωσε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας κ.Κ. ΠΑΠΟΥΛΙΑΣ την 1η Δεκεμβρίου 2006.

Στον διεθνή χώρο, έχει δοθεί στο Ε.Σ.Π. Ειδική Συμβουλευτική Ιδιότητα στο Οικονομικό και Κοινωνικό Συμβούλιο του Ο.Η.Ε. (ECOSOC). Με τη συμμετοχή του στο Διοικητι-

κό Συμβούλιο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου για Πρόσφυγες και Εξοριστούς (ECRE), αλλά και σε προγράμματα που προσανατολίζονται προς το εξωτερικό, το Ε.Σ.Π. ανταλλάσσει πληροφορίες με άλλες χώρες για θέματα αντιμετώπισης των προσφύγων και παρέχει τη δική του τεχνογνωσία για θέματα προσφύγων στον ευρύτερο διεθνή χώρο. Ας σημειωθεί, ότι η Γενική Συνέλευση του ECRE του Μαΐου 2007 θα λάβει χώρα στην Ελλάδα στο Ευρωπαϊκό Πολιτιστικό Κέντρο Δελφών, και ότι το Ε.Σ.Π. έχει αναλάβει την διοργάνωσή της.

Το Ε.Σ.Π. διοικείται από ενδεκαμελές αιρετό Διοικητικό Συμβούλιο, που πρόσφερε τις υπηρεσίες του εθελοντικά. Πρόεδρος τα τελευταία τέσσερα χρόνια εκλέχθηκε η κυρία Ηρώ Νικολακοπούλου-Στεφάνου, Καθηγήτρια του Παντείου Πανεπιστημίου Κ. Π. Επιστημών.

Ψυχή του Δ.Σ. αλλά και του Ε.Σ.Π. υπήρξε από την ίδρυσή του η κ. Χάρη Μπρισίμη. Εξελέγεται συνεχώς Πρόεδρος, μέχρι το 2001, όταν η ίδια επέμενε λόγω της ηλικίας της, να μη συνεχίσει ως Πρόεδρος, παραμένει όμως ενεργό Μέλος του Δ.Σ.. Αξίζει να γίνει εκτενέστερη αναφορά στο έργο της κ. Μπρισίμη, με την ευκαιρία της βράβευσης της, την 7 Μαρτίου, από τον Σύνδεσμο για τα Δικαιώματα της Γυναίκας, με το «Βραβείο Γυναικείας Κοινωνικής Προσφοράς - Αλίκη Γιωτοπούλου Μαραγκοπούλου» για την προσφορά της στον τομέα της προστασίας και περίθαλψης προσφύγων.

Η ευαισθησία της για τις ανάγκες των συνανθρώπων της καλλιεργήθηκε στον πόλεμο του 1940-41 και στην Κατοχή, όταν είδε από κοντά την μεγάλη ανέχεια και φτώχεια, που μάστιζε ιδίως τις οικογένειες προσφύγων της Μικράς Ασίας, στους συνοικισμούς στον Βόλο όπου ζούσε, και προσπάθησε να την ανακουφίσει όσο μπορούσε. Το 1948, σε ηλικία 26 ετών, της δόθηκε η ευκαιρία να σπουδάσει κοινωνιολογία και κοινωνική πρόνοια στις Ηνωμένες Πολιτείες. Επέστρεψε το 1952 με το πτυχίο Master's στον τομέα της Οργάνωσης Υπηρεσιών Κοινωνικής Πρόνοιας, η πρώτη που ήλθε στην Ελλάδα με αυτό το πτυχίο.

Όπως ανέφερε ο Καθηγητής του Πανεπιστημίου Αθηνών κ. Γ. Παπαδημητρίου σε ομιλία του στην τελετή βράβευσης, η κ. Μπρισίμη εξυπηρέτησε τους πρόσφυγες και από τα τρία «μετερίζια» από τα οποία εξυπηρετούνται σήμερα: το κρατικό, το διεθνές και το ιδιωτικό.

Ως «Ειδική Συνεργάτης για Θέματα Κοινωνικής Πρόνοιας» στο τότε Υπουργείο Συντονισμού (1952-1955), καθώς και κατά το πρώτα επτά χρόνια της σταδιοδρομίας της στην Υπάτη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες (1962-1986) η κ. Μπρισίμη μερίμνησε για τη στέγαση και αποκατάσταση προσφύγων του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, κυρίως ελληνικής καταγωγής, που είχαν καταφύγει στην Ελλάδα από τη Ρουμανία και την τότε Σοβιετική Ένωση, καθώς και Αρμενίων προσφύγων, που ζούσαν σε παράγκες. Για να επιτευχθεί αυτή η αποκατάσταση, δημιουργήθηκαν ολόκληρα οικιστικά συ-

Ευγενία Γ. Αθανασοπούλου

(1916-1992 μ.Χ.)

Γεώργιος Κ. Αθανασόπουλος

(1916-1983 μ.Χ.)

ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΣΟΦΑΔΩΝ

Αθήναι, Ιούνιος 1997

γκροτήματα, όπως ο Καρέας, σε οικόπεδα που προσέφερε το Ελληνικό Δημόσιο, με χρηματοδότηση από ειδικά κονδύλια της Υπάτης Αρμοστείας.

Από το 1962 ως το 1980, ως Στέλεχος των Κεντρικών γραφείων της Υ.Α. στη Γενεύη η Χάρη Μπρισίμη ασχολήθηκε με τη μετεγκατάσταση, σε χώρες που δέχονται πρόσφυγες από διάφορα μέρη του κόσμου.

Σημαντικοί αγώνες της υπήρξαν αυτοί που έκανε για την μετεγκατάσταση σε άλλες χώρες, το 1972 700.000 Ασιατών, που είχε διώξει από την Ουγκάντα ο Ίντι Αμίν, το 1973 2.600 ατόμων που είχαν έλθει ως πρόσφυγες στη Χιλή πριν αυτή γίνει δικτατορία, καθώς και από το 1975 και για πολλά χρόνια «ανθρώπων των πλοιαρίων», που έφευγαν κρυφά από το Βιετνάμ και την Καμπότζη μετά την κομμουνιστική επικράτηση. Είναι χαρακτηριστικό, ότι φρόντιζε με τον ίδιο ζήλο όλους τους πρόσφυγες, ανεξαρτήτως φρονημάτων, «αριστερούς» καταδιωκόμενους από δεξιές δικτατορίες ή «δεξιούς» καταδιωκόμενους στις κομμουνιστικές πατρίδες τους.

Το 1989 η κ. Μπρισίμη χρησιμοποίησε όλη την πείρα της για την οργάνωση του Ε.Σ.Π., το οποίο ιδρύθηκε με την παρότρυνση της Υπάτης Αρμοστείας του Ο.Η.Ε. για να βοηθήσει τους πρόσφυγες στην Ελλάδα και έκτοτε εξακολουθεί να προσφέρει τις υπηρεσίες της.

Η κύρια χρηματοδότηση του Ε.Σ.Π., στην πρώτη δεκαετία λειτουργίας του, προέρχονταν από την Υπάτη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες, της οποίας υπήρξε από την αρχή επιχειρησιακός εταίρος. Συν τω χρόνω επιχορηγήσεις ήλθαν, επίσης, από την Ευρωπαϊκή Ένωση και το Ελληνικό Δημόσιο. Σήμερα, η χρηματοδότηση από την Υπάτη Αρμοστεία έχει μειωθεί στο ελάχιστο λόγω του υπερπολλαπλασιασμού των προσφύγων, που πρέπει να βοηθήσει στην Ασία και στην Αφρική. Το Ε.Σ.Π. στηρίζεται οικονομικά από το Ελληνικό Δημόσιο, καθώς και από προγράμματα, Ευρωπαϊκά τα περισσότερα, στα οποία μετέχει, και τα οποία παρέχουν την δυνατότητα να καλύπτει διάφορους στόχους του. Το Ε.Σ.Π. συγχρόνως επιζητεί και λαμβάνει με ευγνωμοσύνη δωρεές και χορηγίες από ιδιώτες, επιχειρήσεις και ιδρύματα για να καλύπτονται απαραίτητες ανάγκες των προσφύγων που δεν έχουν άλλη χρηματοδότηση. Σημειώνεται, ότι μία εκ των κυριωτέρων δωρητριών μας είναι τα τελευταία χρόνια η κ. Ανασ. Ιερ. ΠΙΝΤΟΥ.

Στην προσπάθειά του να ευαισθητοποιήσει το ελληνικό κοινό στα θέματα προσφύγων, το Ε.Σ.Π. έχει οργανώσει και εκστρατεία ενημέρωσης σε ιδιωτικά σχολεία, που ήδη έχει κινήσει το ενδιαφέρον διδασκόντων και μαθητών όλων των βαθμίδων για το προσφυγικό πρόβλημα και έχει προσελκύσει και χρηματικές εισφορές. Το αίτημα του Ε.Σ.Π. προς το κοινό είναι πρωτότυπο και χαρακτηριστικό: Καθένας ας προσθέσει τον κρίκο του, όσο μικρός και αν είναι, σε μία «Αλυσίδα Αλληλεγγύης» για βοήθεια στους πρόσφυγες που ζουν στην Ελλάδα.

Όποιος θέλει μπορεί να προσθέσει τον δικό του «κρίκο» σε αυτή την «Αλυσίδα». Με κάθε τηλεφώνημα στο 901 11 114 114 από σταθερό τηλέφωνο, χρεώνεσθε από τον Ο.Τ.Ε. 3,56 Ευρώ, από τα οποία 2,98 έρχονται στο Ε.Σ.Π.. Για μεγαλύτερες δωρεές το Ε.Σ.Π. έχει λογαριασμούς σε πέντε Τράπεζες: Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος 116/29606564, Εμπορική Τράπεζα 56767100, Τράπεζα Πειραιώς 5032016706911, Αγροτική Τράπεζα 0170102508080 και Τράπεζα Κύπρου 7452974.

Στα Γραφεία του Ε.Σ.Π. 09 00 - 15 00 και στους αριθμούς τηλεφώνων 210 33 20 053 και 210 33 20 000 θα καλώς ορίσουμε με ιδιαίτερη χαρά τους Αναγνώστες αυτού του άρθρου και τις δωρεές τους στην Αλυσίδα Αλληλεγγύης.